

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันอาทิตย์ 21-27 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2563 หน้า 82 มุลค่าข่าว

รายงานพิเศษ

ภาวิณีเย่ เจริญยิ่ง

เอนก เหล่าธรรมทัศน์ เปิดใจ

แนวทางรับมือ ‘คนรุ่นใหม่’ 6 ตุลาคม ต้องไม่ให้เกิด

ที่ที่ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ วัย 66 ปี มารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ก็ต้องเจองานใหญ่

เพราะเป็นช่วงที่นักศึกษาจากหลายมหาวิทยาลัยจัดชุมนุมเรียกร้องรัฐบาล 3 ข้อหลัก 1.หยุดคุกคามประชาชน 2.แก้รัฐธรรมนูญ และ 3.ยุบสภา

จึงต้องเผชิญการขับตึกมาทำซ้ำสั่งการให้ดูแลการชุมนุมอย่าให้คนภายนอกมาร่วม และห้ามปราศรัยล่อลวงลอบตึก

“มติชนสุดสัปดาห์” ได้มีโอกาสสนทนากับรมว.อว.คนใหม่ในหลากหลายประเด็น โดยเจ้าตัวระบุว่า งานเฉพาะหน้าที่สำคัญคือ

1. งานในสถานการณ์หลังโควิด ซึ่งมหาวิทยาลัยมีหน้าที่ต้องวิจัยค้นคว้าที่จะช่วยกระทรวงสาธารณสุขได้เป็นอย่างดี

2. ต้องเข้ามาช่วยนายกรัฐมนตรีและช่วยรัฐบาล ทำให้ขบวนการนักศึกษาที่กำลังมีบทบาทให้ได้พูดแสดงความเห็น เรียกร้องอะไรตามรัฐธรรมนูญตามกฎหมายได้ก็ต้องสนับสนุน แต่ต้องมีความเข้มงวด ไม่ใส่เกียร์ว่างในเรื่องที่จางจ้วงล่อลวงลอบตึกบ้านพระมหากษัตริย์ เพราะคนที่ยังเคารพ ยังจงรักภักดีก็มีมากเหลือเกิน

“ถ้าเราไม่ระมัดระวังเสียเลย จะเกิดการปะทะกันทางความคิดและปะทะทางกายภาพได้ เพราะฉะนั้น ต้องทำอะไรอย่างระมัดระวัง คนที่เขาจงรักภักดี คนที่เขาเห็นคุณค่า คนที่เขาเคารพเรา เราจะไม่ทำอะไรที่จะออกมาแสดงความคิดเห็นต่างๆ ได้ เราไม่ได้ทำอะไรเฉพาะในส่วนที่วิพากษ์วิจารณ์เท่านั้น ในส่วนที่เขาต้องการให้คิดให้ดีให้รอบคอบ ให้คำนี้ถึงสถาบันดั้งเดิมของประเทศไทยที่ต้องสนับสนุนเช่นเดียวกัน แต่ต้องไม่ให้ขาดทาง

หรือกระทั่งนำไปสู่เหตุการณ์แบบที่หลายคนวิตกว่าจะซ้ำรอย 6 ตุลาคมอะไรแบบนี้ เราต้องไม่ให้

เกิด”

“รูปแบบนี้มันไม่มีอะไรดีกว่าคุยกัน แล้วเราก็ต้องอดทน ต้องรอบคอบ ที่สำคัญที่สุดต้องนุ่มนวล ผมเข้าใจนักศึกษาพวกนี้ และต้องพยายามฟังเขาด้วย”

ถาม ดร.เอนกว่า มองว่าสถานการณ์การเมืองตอนนี้ เหมือนหรือแตกต่างจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 หรือ 6 ตุลาคม 2519 หรือไม่

“ไม่ค่อยเหมือน คงต้องมีอะไรแตกต่าง เหตุการณ์นั้นคงไม่ซ้ำกันหรอก ไม่เหมือนช่วงก่อน 14 ตุลาคม และไม่เหมือนนักศึกษาเดินขบวนปี 2500 ทุกๆ เหตุการณ์มันมีลักษณะพิเศษของมัน เราต้องศึกษาดู”

ในฐานะที่เคยผ่านเหตุการณ์เหล่านั้นมาแล้ว อยากจะฝากอะไรถึงนักศึกษาที่ร่วมชุมนุมบ้าง “ไม่มีอะไรจะบอก ทุกอย่างต้องเรียนรู้ด้วย

ตนเอง”

สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในบ้านเมืองเวลานี้ น่าเป็นห่วงไหม

“ในเมืองไทยผมก็ไม่เคยเห็นราบเรียบ ราบรื่น ก็เป็นธรรมชาติแบบนี้ ถ้าเป็นห่วงมากเกินไปก็ผิดธรรมชาติ ย้อนหลังไปเคยเห็นช่วงไหนที่สงบราบเรียบบ้าง ผมเห็นเป็นอย่างไรมาตลอด”

ถึงตอนหนึ่งทฤษฎี “สองนคราประชาธิปไตย” ที่สรุปว่า “คนต่างจังหวัดตั้งรัฐบาล คนกรุงเทพฯ สัมรัฐบาล” ยังคงเป็นแบบนั้นอยู่หรือไม่

“บ้านเมืองเปลี่ยนไป แต่ตัวสาระสำคัญของ 2 นครา คือประเทศไทย แยกออกเป็นได้แต่ละหลายภาคส่วน สมัยก่อนเป็นภาคส่วน เมืองชั้นกลางภาคหนึ่ง แล้วเกษตรกรรมภาคหนึ่ง เวลานั้นแบบเก่าอาจมีอยู่ก็ได้ เราดูจากการเลือกตั้งอะไรต่างๆ เราต้องเอาใจสนใจ เอาใจใส่ภาคชนบท แต่ในขณะเดียวกันต้องสนใจ ใส่ใจภาคเมือง พรรคการเมืองที่จะ

ประสบความสำเร็จได้มากๆ ก็ต้องได้ทั้งเมือง ได้ทั้งชนบท”

“ขณะเดียวกัน 2 นครา อาจหมายถึงเด็ก กับผู้ใหญ่ก็ได้ ต้องดูต่อไป”

พ ได้ไหมว่าบ้านเราเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น
ประชาธิปไตยบ้านเรานั้นก็เป็นแบบนี้ มีระยะฟูบ ระยะเฟื่อง ถ้าเราดูวิวัฒนาการ 60-70 ปี ก็เป็นอย่างนั้น มีระยะฟูบ ระยะเฟื่อง ระยะฟื้นตัว ระยะทรุด-ทรงไป อะไรอย่างนี้อีก มันเป็นลูปเกือบจะเป็นวัฏจักร แต่ว่าในส่วนของความรู้ ความเข้าใจของคน ผมว่ามันหมุนๆ แต่มันยกสูงขึ้นๆ”

หมายถึงตอนนี้อยู่ในสภาพฟูบ หรือเฟื่อง หรือทรงตัว

“ต้องดูต่อไปมันเต็มไปด้วยการขับเคลื่อน การชิงชัย การประชันขันแข่ง เต็มไปด้วยเรื่องแบบนี้ แต่ประเทศไทยก็เจริญก้าวหน้ามาได้โดยลำดับ ไม่ว่าจะเป็นการเมืองเราจะเป็นแบบราบรื่น สงบอะไรก็ตาม เราเป็นระบบอะไรก็ระบบหนึ่งที่ดีดูเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งมันจะไม่เข้าใจว่า ทำไมเราเดินมาได้ไกลถึงขนาดนี้ ภาคเอกชนค่อนข้างเก่ง ภาคสังคมก็ค่อนข้างเก่ง ปรับตัว และเห็นใจกันและกัน”

“เห็นชัดตอนช่วงโควิด สังคมเราเก่งกว่าที่คิด”

พ หลายคนมองว่าสโตร์การทำงานอาจไม่เหมือนนักการเมืองทั่วไปเพราะเคยทำงานในแวดวงวิชาการมาก่อน

“ผมใช้ชีวิตอยู่ทั้งสองแบบ คือสนใจปัญหาบ้านเมืองตลอด แต่การทำมาหากินก็เป็นนักวิชาการ เป็นอาจารย์มาตลอด เพราะฉะนั้น ถ้าช่วงไหนต้องไปสอนหนังสือ ไปวิจัย ไปเขียนหนังสือก็ไป ช่วงไหนที่มีโอกาสทำงานการเมืองก็ทำ”

เมื่อเจอปัญหามีวิธีการแก้อย่างไร

“ผมเป็นคนมองที่โอกาสมากกว่า ปัญหาที่มี

ต้องแก้ไป แต่ว่าเราต้องทำอะไรจากโอกาส ถ้ามาเป็นรัฐมนตรีอว. ต้องเห็นโอกาสของประเทศ โอกาสที่กระทรวงนั้นจะได้ทำประโยชน์ให้กับชาติบ้านเมือง ในแง่หนึ่ง มันเป็นวิกฤต คือโควิด แต่ในอีกแง่หนึ่ง มันเป็นโอกาสของกระทรวงที่จะได้แสดงฝีมือ เวลาเจอใคร ผมก็ให้กำลังใจ ปลุกเร้าให้กำลังใจ ให้เขาเห็นโอกาสที่ให้มี ซึ่งธรรมชาติต้องใช้ เพราะธรรมชาติไม่ใช่เรื่องศาสนาเท่านั้น”

“เราต้องพิจารณาว่าความสลับซับซ้อนเกิดจากเราเป็นตัวปัญหาจริงๆ เกิดจากจิตใจ หรือเกิดจากวิสัยทัศน์ของเรา เวลาเห็นอะไรเกิดปัญหาหรืออะไรเป็นโอกาส ตัวเรามันปรุงแต่ง ฉะนั้นอย่าเห็นปัญหาเป็นปัญหาหมด ต้องเห็นว่าเราปรุงแต่งจิตใจของเราอย่างไรด้วย ต้องปรุงแต่งให้มันแก้ปัญหาได้ เราจะไม่ปรุงแต่งแบบพาตัวเองให้เข้าสู่หม้อ”

“อันนี้ผมว่าเป็นหลักธรรมะ ซึ่งคนสมัยใหม่ เรียนอะไรก็เอาแต่เรื่องความรู้ ส่วนมากเรื่องปัญญาไม่ค่อยได้เรียน ปัญญาที่สำคัญก็มาจากธรรมะที่ปฏิบัติได้ ผมเองอ่านหนังสือของท่านพุทธทาส และท่านประยูรพุทธยอด มานานแล้ว”

พ การเรื่องการบ้านการเมืองเข้าสู่เรื่องส่วนตัวกันบ้าง

ดร.เอนกบอกว่า บางคนคิดว่าตนเป็นนักสังคมศาสตร์ นักรัฐศาสตร์ แต่ที่จริงแล้วเริ่มต้นชีวิตมหาวิทยาลัยด้วยการเป็นนักเรียนแพทย์ และได้ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตการแพทย์ เพียงแต่ไม่เรียนต่อจนจบแพทยศาสตรบัณฑิต และมาเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยตั้งแต่ปี 2538-2539 เป็นรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) เคยเป็นคณบดีคณะรัฐศาสตร์ มธ. และเป็นนักวิจัย นักคิด เขียนหนังสือออกมาเยอะแยะ 30-40 กว่าเล่ม

“ครอบครัวผมเป็นครอบครัวหมอ โดยในจำนวนกว่า 30 ชีวิต เป็นหมอถึง 11 คน ภรรยาผม ศ.พญ.จิรพร เหล่าธรรมทัศน์ ก็เป็น

ผู้บริหารอยู่ที่สถาบันจุฬารัตน์”

ร.มว.อ.เล่าว่า มีลูกทั้งหมด 4 คน 2 คนแรกเป็นคู่แฝด คนโตเป็นผู้หญิง ชื่อแพทย์หญิงเขมรัฐ เหล่าธรรมทัศน์ ไปเรียนที่อเมริกา ตั้งแต่เรียนมัธยมจบปริญญาตรีที่อเมริกา จบแพทย์ที่อเมริกา เป็นหมอมูลุกลั่นเกี่ยวกับปอด ตอนนี้อยู่ชั้นสูงที่มหาวิทยาลัยโคลัมเบียในนิวยอร์ก และรักษาคนไข้ที่ป่วยด้วยโรคโควิด นับพันคน อายุ 31 ปี ลูกแฝดอีกคนชื่อ เขตรัฐ เหล่าธรรมทัศน์ เป็น ส.ส.พรรครวมพลังประชาชนไทย

ส่วนลูกอีก 2 คนเป็นผู้หญิง คนที่ 3 ชื่ออินทรา เรียนอินเดียจนจบ ม.ปลาย แล้วไปเรียนวิทยาศาสตร์บัณฑิต จบแพทยศาสตรบัณฑิตที่อเมริกา ตอนนี้อยู่ฝึกเป็นหมอมือเอกชเรย์ที่โรงพยาบาลในนิวยอร์ก ลูกสาวคนสุดท้ายชื่อ อิศรา อายุ 28 ปี เป็นนักวิทยาศาสตร์ กำลังเรียนปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยเท็กซัส

คุณพ่อลูก 4 พูดถึงหลักการเลี้ยงลูกว่า “ผมฟังลูก เป็นเพื่อนกับเขา ลูกๆ ก็รักสนิทสนมกัน จนเดี๋ยวนี้เจอกันก็ยังกอดกันอยู่ ตั้งแต่เล็กเด็กๆ ถูกฝึกให้รู้จักสังคม รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และโชคดีได้ลูกสาวคนโตเขาเป็นที่ เขาเอื้อเฟื้อเขารักน้อง ส่วนน้องๆ ก็นับถือเขา”

จากนี้คงต้องติดตามกันว่า ดร.เอนก จะสร้างผลงานให้เป็นที่ประจักษ์ในสังคมได้มากน้อยแค่ไหน ●